

Szczegółowy zakres standardu 13.5

Dokument wykonawczy nr 25 do Planu OWE Żłobka

Zasady organizowania codziennego pobytu dzieci na zewnątrz

Postanowienia ogólne

Codzienny pobyt dzieci na zewnątrz stanowi stały element organizacji opieki oraz realizacji Planu Opiekuńczo-Wychowawczo-Edukacyjnego w Akademii Malucha.

Wyjście na zewnątrz planowane jest każdego dnia, niezależnie od pory roku, z uwzględnieniem:

- wieku dzieci;
- ich stanu zdrowia i indywidualnych potrzeb;
- aktualnych możliwości psychofizycznych dzieci;
- warunków atmosferycznych;
- jakości powietrza;
- stanu terenu i nawierzchni;
- odpowiedniego ubioru dzieci;
- liczby personelu sprawującego opiekę;
- zasad bezpieczeństwa obowiązujących podczas korzystania z terenu zewnętrznego, spacerów i wycieczek.

Codzienny pobyt na zewnątrz może odbywać się w szczególności w formie:

- swobodnej zabawy w ogrodzie lub na placu zabaw;
- spaceru w najbliższym otoczeniu placówki;
- obserwacji przyrodniczych;
- aktywności ruchowych;
- zabaw sensorycznych;
- zajęć opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnych realizowanych w środowisku naturalnym;
- odpoczynku na świeżym powietrzu, jeżeli pozwalają na to warunki i organizacja opieki;
- innych aktywności dostosowanych do wieku, możliwości i zainteresowań dzieci.

Pobyt na zewnątrz nie jest traktowany wyłącznie jako spacer lub przerwa między zajęciami, lecz jako pełnowartościowy element codziennych doświadczeń rozwojowych dziecka.

Organizacja wyjść opiera się na zasadzie, że dzieci powinny mieć regularny kontakt z ruchem, naturą i otwartą przestrzenią, przy zachowaniu pierwszeństwa bezpieczeństwa, ochrony zdrowia i indywidualnych potrzeb każdego dziecka.

Cel

Celem codziennego pobytu dzieci na zewnątrz jest w szczególności:

- wspieranie zdrowia i dobrostanu dzieci;
- stwarzanie warunków do naturalnej aktywności ruchowej;
- wspieranie rozwoju motoryki dużej, koordynacji, równowagi i orientacji w przestrzeni;
- umożliwianie dzieciom bezpośredniego poznawania przyrody;
- wspieranie rozwoju sensorycznego;
- umożliwianie swobodnej, spontanicznej zabawy;
- rozwijanie samodzielności i sprawczości;
- wspieranie kontaktów społecznych;
- umożliwianie dzieciom obserwowania zmian zachodzących w przyrodzie;
- wspieranie regulacji emocjonalnej i obniżania napięcia;

- kształtowanie pozytywnego stosunku do ruchu i przebywania w naturze;
 - urozmaicanie warunków realizacji Planu Opiekuńczo-Wychowawczo-Edukacyjnego.
- Pobyt na zewnątrz organizowany jest bez nadmiernego sterowania aktywnością dzieci. Personel zapewnia równowagę między:
- zabawą swobodną;
 - aktywnością proponowaną przez opiekuna;
 - ruchem;
 - obserwacją;
 - odpoczynkiem;
 - indywidualnym tempem uczestnictwa dziecka.

Uwzględnienie pobytu na zewnątrz w planie dnia

W ramowym planie dnia uwzględnia się codzienny pobyt dzieci na zewnątrz. Godzina wyjścia i długość pobytu mogą być modyfikowane zależnie od:

- pory roku;
- temperatury i warunków pogodowych;
- nasłonecznienia;
- stanu powietrza;
- wieku dzieci;
- rytmu posiłków i odpoczynku;
- przebiegu adaptacji;
- samopoczucia dzieci;
- potrzeb konkretnej grupy;
- możliwości bezpiecznego przygotowania dzieci do wyjścia.

Modyfikacja godziny wyjścia nie oznacza rezygnacji z codziennego pobytu na zewnątrz, jeżeli w późniejszej części dnia warunki stają się odpowiednie.

W miesiącach o wysokich temperaturach pobyt na zewnątrz organizuje się przede wszystkim w godzinach, w których nasłonecznienie i temperatura są niższe.

W okresie letnim czas pobytu na zewnątrz może być wydłużony, z zapewnieniem:

- ochrony przed nadmiernym nasłonecznieniem;
- dostępu do zacienionych miejsc;
- regularnego podawania wody;
- odpoczynku;
- możliwości powrotu do pomieszczenia;
- obserwowania samopoczucia dzieci.

W chłodniejszych miesiącach długość pobytu dostosowuje się do warunków, wieku dzieci, ich aktywności oraz odzieży.

Nie ustala się jednakowego, sztywnego czasu pobytu na zewnątrz dla wszystkich dni i wszystkich dzieci. Czas ten każdorazowo powinien odpowiadać rzeczywistym warunkom i potrzebom grupy.

Dziecko nie jest zmuszane do wykonywania określonej aktywności ruchowej. Może obserwować, odpoczywać albo uczestniczyć w sposób odpowiedni do swoich możliwości.

Formy pobytu na zewnątrz

1. Zabawa swobodna

Dzieciom zapewnia się czas na swobodne podejmowanie aktywności zgodnie z ich zainteresowaniami i możliwościami.

Podczas zabawy swobodnej dzieci mogą w szczególności:

- biegać;
- chodzić;
- wspinać się na sprzęty dostosowane do wieku;
- podejmować zabawy równoważne;
- bawić się piłkami;
- korzystać z piasku, wody i bezpiecznych materiałów naturalnych;
- obserwować rośliny i zwierzęta;
- prowadzić zabawy naśladowcze i tematyczne;
- odpoczywać;
- podejmować kontakty z innymi dziećmi.

Opiekun obserwuje dzieci, zapewnia bezpieczeństwo i wspiera ich aktywność, nie ograniczając jej bez uzasadnionej potrzeby.

2. Aktywności organizowane

Personel może proponować dzieciom w szczególności:

- proste zabawy ruchowe;
- zabawy z piłkami, obręczami, woreczkami i innymi bezpiecznymi pomocami;
- tory przeszkód dostosowane do wieku;
- zabawy muzyczno-ruchowe;
- zabawy naśladowcze;
- obserwacje przyrody;
- zbieranie bezpiecznych materiałów naturalnych;
- zabawy plastyczne na świeżym powietrzu;
- zabawy sensoryczne;
- prace ogrodnicze odpowiednie dla małych dzieci;
- zabawy wodą w warunkach zapewniających bezpieczeństwo;
- słuchanie opowiadań i książeczek w ogrodzie;
- proste doświadczenia przyrodnicze.

Proponowane działania powinny:

- być dobrowolne;
- odpowiadać etapowi rozwoju dzieci;
- umożliwiać różne sposoby uczestnictwa;
- nie wymagać od wszystkich dzieci jednakowego poziomu sprawności;
- uwzględniać dzieci o szczególnych potrzebach;
- być prowadzone z poszanowaniem indywidualnego tempa dziecka.

3. Spacer

Spacer organizuje się w najbliższym otoczeniu placówki, po trasach ocenionych jako odpowiednie i bezpieczne dla grupy dzieci do lat 3.

Spacer może służyć:

- aktywności ruchowej;
- poznawaniu najbliższego otoczenia;
- obserwowaniu przyrody;
- poznawaniu lokalnej społeczności;
- rozwijaniu orientacji w przestrzeni;
- zapewnianiu dzieciom zmiany otoczenia.

Przed wyjściem opiekunowie oceniają trasę, warunki pogodowe, liczebność grupy, stan wózków i wyposażenia oraz przygotowanie dzieci.

Udział najmłodszych dzieci oraz dzieci o szczególnych potrzebach

Z możliwości pobytu na zewnątrz nie wyklucza się dzieci ze względu na:

- młodszy wiek;
- brak umiejętności samodzielnego chodzenia;
- niepełnosprawność;
- trudności ruchowe;
- różnice rozwojowe;
- sposób komunikowania się;
- potrzebę szczególnego wsparcia.

Udział najmłodszych dzieci może być organizowany z wykorzystaniem:

- odpowiednich wózków spacerowych;
- wózków wieloosobowych przeznaczonych do przewozu dzieci;
- innych urządzeń dopuszczonych do bezpiecznego użytkowania i właściwych dla wieku oraz potrzeb dzieci.

Wykorzystywane wózki i urządzenia:

- muszą być sprawne technicznie;
- powinny być użytkowane zgodnie z instrukcją producenta;
- muszą posiadać właściwe zabezpieczenia;
- nie mogą być przeciążane;
- podlegają regularnej kontroli;
- powinny być dostosowane do liczby, wieku i masy przewożonych dzieci.

W odniesieniu do dzieci o szczególnych potrzebach ustala się indywidualnie:

- formę udziału w wyjściu;
- potrzebny zakres asekuracji;
- czas pobytu;
- dostępne aktywności;
- potrzebę korzystania ze sprzętu wspomagającego;
- możliwość dodatkowego odpoczynku;
- sposób reagowania na przeciążenie sensoryczne lub zmęczenie;
- szczególne zasady związane ze stanem zdrowia.

Dostosowania zapisane w indywidualnym programie pobytu dziecka uwzględnia się także podczas pobytu na zewnątrz.

Stan zdrowia dziecka może uzasadniać czasowe ograniczenie lub zmianę formy pobytu na zewnątrz, jeżeli wynika to z:

- aktualnego samopoczucia dziecka;
- informacji przekazanej przez rodzica;
- zaleceń lekarza;
- konieczności ochrony zdrowia lub bezpieczeństwa.

W przypadku, gdy jedno dziecko nie może uczestniczyć w wyjściu, decyzja dotycząca sposobu zapewnienia mu opieki jest podejmowana z uwzględnieniem organizacji pracy oraz wymaganej liczby personelu. Dziecko nie może pozostać bez opieki ani pod nadzorem osoby nieuprawnionej.

Ocena warunków przed wyjściem

Przed każdym wyjściem opiekun lub osoba wyznaczona ocenia:

- warunki atmosferyczne;
- temperaturę odczuwalną;

- siłę wiatru;
- występowanie opadów;
- ryzyko burzy;
- intensywność nasłonecznienia;
- stan jakości powietrza;
- stan nawierzchni;
- stan placu zabaw i urządzeń;
- sposób ubrania dzieci;
- stan zdrowia i samopoczucie dzieci;
- dostępność personelu;
- możliwość zapewnienia właściwego nawodnienia;
- występowanie oficjalnych ostrzeżeń lub komunikatów.

Ocena nie może opierać się wyłącznie na odczuciu jednego pracownika. W razie wątpliwości bierze się pod uwagę:

- aktualne komunikaty meteorologiczne;
- ostrzeżenia właściwych służb;
- dostępne informacje o jakości powietrza;
- rzeczywiste warunki występujące przy placówce;
- stan nawierzchni i terenu;
- możliwości bezpiecznego zorganizowania pobytu.

Ostateczną decyzję o wyjściu, zmianie godziny, skróceniu pobytu albo pozostaniu w budynku podejmuje Dyrektor lub osoba przez niego upoważniona, w porozumieniu z opiekunami.

Jeżeli warunki są zmienne, ich ocenę ponawia się bezpośrednio przed wyjściem oraz w czasie przebywania dzieci na zewnątrz.

Wyjątkowe sytuacje uzasadniające rezygnację z wyjścia

Rezygnacja z codziennego pobytu na zewnątrz ma charakter wyjątkowy i następuje wówczas, gdy warunki mogą stwarzać zagrożenie dla zdrowia lub bezpieczeństwa dzieci albo uniemożliwiają prawidłowe sprawowanie opieki.

Podstawą rezygnacji, przesunięcia godziny lub skrócenia pobytu mogą być w szczególności:

- burza lub bezpośrednie ryzyko jej wystąpienia;
- silny albo porywisty wiatr;
- intensywne opady deszczu, gradu lub śniegu;
- gołoledź;
- oblodzenie nawierzchni;
- ekstremalna temperatura albo temperatura odczuwalna stwarzająca zagrożenie dla dzieci;
- bardzo intensywne nasłonecznienie i upał, gdy nie można zapewnić bezpiecznych warunków pobytu;
- bardzo zła jakość powietrza;
- oficjalne ostrzeżenia lub zalecenia dotyczące pozostania w pomieszczeniach;
- awaria, uszkodzenie albo zanieczyszczenie placu zabaw;
- prace remontowe, budowlane, chemiczne lub techniczne w pobliżu miejsca pobytu dzieci;
- obecność niebezpiecznych przedmiotów, zwierząt lub substancji;
- brak możliwości zapewnienia wymaganej liczby personelu;
- inna nagła sytuacja mogąca zagrozić dzieciom.

Sama pora roku, niewielki deszcz, zachmurzenie, chłód albo lekki mróz nie stanowią automatycznej podstawy rezygnacji z wyjścia, jeżeli dzieci mają odpowiedni ubiór, a warunki pozwalają na bezpieczny pobyt.

Nie ustala się w niniejszym dokumencie jednej sztywnej wartości temperatury, poziomu zanieczyszczenia albo prędkości wiatru, której osiągnięcie automatycznie rozstrzyga o wyjściu wszystkich grup.

Ocena powinna uwzględniać łącznie:

- komunikaty właściwych służb;
- temperaturę odczuwalną;
- wilgotność;
- siłę wiatru;
- nasłonecznienie;
- czas planowanego pobytu;
- wiek dzieci;
- stan zdrowia dzieci;
- dostęp do cienia i schronienia;
- możliwość odpowiedniego ubrania i nawodnienia;
- rzeczywiste warunki na terenie placówki.

Jeżeli niekorzystne warunki występują wyłącznie w określonych godzinach, personel w miarę możliwości zmienia porę wyjścia zamiast całkowicie z niego rezygnować.

Jeżeli warunki pogarszają się podczas pobytu na zewnątrz, opiekunowie:

- przerywają aktywność;
- sprawdzają liczbę dzieci;
- organizują bezpieczny powrót do budynku;
- udzielają pomocy dziecku, które źle się poczuło;
- informują Dyrektora o zaistniałej sytuacji.

Jakość powietrza

Przed wyjściem, zwłaszcza w okresach zwiększonego ryzyka zanieczyszczenia powietrza, sprawdza się aktualne informacje o jego jakości.

Do oceny wykorzystuje się w pierwszej kolejności komunikaty i dane pochodzące z oficjalnych lub wiarygodnych systemów monitorowania.

W przypadku złej lub bardzo złej jakości powietrza decyzję podejmuje się z uwzględnieniem:

- poziomu zanieczyszczeń;
- zaleceń właściwych służb;
- czasu trwania niekorzystnych warunków;
- wieku dzieci;
- obecności dzieci z chorobami układu oddechowego, alergiami lub innymi szczególnymi potrzebami zdrowotnymi;
- możliwości przesunięcia wyjścia na inną porę.

W razie wysokiego poziomu zanieczyszczenia powietrza lub komunikatu zalecającego ograniczenie aktywności dzieci na zewnątrz:

- rezygnuje się z wyjścia;
- skraca się jego czas;
- zmienia się porę wyjścia;
- ogranicza się intensywny wysiłek;
- zapewnia się aktywności zastępcze w budynku.

Szczególnej ochronie podlegają dzieci, u których rodzice zgłosili choroby lub dolegliwości mogące nasilać się w warunkach zanieczyszczonego powietrza.

Ochrona przed upałem i nasłonecznieniem

W okresie wysokich temperatur pobyt na zewnątrz organizuje się w miarę możliwości w godzinach porannych albo w czasie mniejszego nasłonecznienia.

Podczas pobytu zapewnia się:

- dostęp do miejsc zacienionych;
- regularne przerwy;
- dostęp do wody pitnej;
- lekką aktywność dostosowaną do temperatury;
- obserwowanie samopoczucia dzieci;
- możliwość wcześniejszego powrotu do pomieszczenia.

Personel zwraca uwagę na objawy mogące świadczyć o przegrzaniu lub odwodnieniu, w szczególności:

- nietypowe osłabienie;
- senność;
- rozdrażnienie;
- zaczerwienienie skóry;
- nadmierne pocenie albo brak potu mimo upału;
- przyspieszony oddech;
- niechęć do aktywności;
- wymioty;
- zaburzenia świadomości.

W razie wystąpienia niepokojących objawów dziecko:

- przenosi się do chłodniejszego miejsca;
- obejmuje się bezpośrednią opieką;
- schładza w sposób bezpieczny;
- nawadnia, jeżeli jego stan na to pozwala;
- obejmuje obserwacją;
- w razie potrzeby udziela mu się pierwszej pomocy i wzywa pomoc medyczną;
- informuje się Dyrektora i rodziców.

Stosowanie środków ochrony przeciwsłonecznej należących do dziecka odbywa się według odrębnych ustaleń z rodzicami, z uwzględnieniem informacji o alergiach i zasad higieny.

Ochrona przed chłodem, wiatrem i opadami

Pobyt na zewnątrz w chłodniejszym okresie jest możliwy pod warunkiem zapewnienia dzieciom ubioru adekwatnego do:

- temperatury;
- temperatury odczuwalnej;
- wiatru;
- wilgotności;
- opadów;
- rodzaju aktywności.

Personel przed wyjściem sprawdza, czy dzieci mają właściwie założone:

- okrycie wierzchnie;
- obuwie;
- czapkę;
- rękawiczki, jeżeli są potrzebne;
- inne elementy garderoby odpowiednie do warunków.

W razie zamoczenia odzieży lub obuwia dziecku zapewnia się możliwość zmiany mokrych rzeczy, jeżeli placówka posiada odzież zapasową przekazaną przez rodziców.

Personel obserwuje dzieci pod kątem:

- wychłodzenia;
- drżenia;
- nietypowej bladości;
- osłabienia;
- płaczu lub dyskomfortu;
- utraty zainteresowania aktywnością;
- przemoknięcia.

W przypadku pogorszenia komfortu lub samopoczucia dzieci pobyt skraca się.

Ubiór dzieci

Rodzice są informowani o potrzebie zapewnienia dziecku odzieży:

- odpowiedniej do pory roku;
- dostosowanej do aktualnej pogody;
- umożliwiającej swobodny ruch;
- wygodnej i bezpiecznej;
- możliwej do zabrudzenia podczas aktywności;
- zawierającej, w miarę potrzeb, komplet rzeczy zapasowych.

Personel nie ocenia rodzica ani dziecka z powodu rodzaju odzieży. W przypadku braku odpowiedniego elementu garderoby podejmuje działania organizacyjne służące zapewnieniu bezpieczeństwa dziecka.

Niedostosowany ubiór jednego dziecka nie powinien automatycznie prowadzić do rezygnacji z wyjścia całej grupy.

Jeżeli brak właściwego ubioru uniemożliwia bezpieczny udział dziecka w wyjściu, personel informuje Dyrektora i ustala sposób zapewnienia dziecku opieki, z zachowaniem wymaganej liczby personelu.

Rodzice są systematycznie przypominani o konieczności aktualizowania odzieży zapasowej odpowiednio do pory roku i wzrostu dziecka.

Elementy odzieży nie powinny stwarzać ryzyka zaczepienia, uduszenia, potknięcia albo ograniczenia ruchu.

Nawodnienie

Dzieciom zapewnia się dostęp do wody pitnej zgodnie z ich potrzebami, także podczas pobytu na zewnątrz.

Woda powinna być:

- bezpieczna do spożycia;
- podawana w higienicznych naczyniach;
- dostępna w sposób dostosowany do wieku dzieci;
- przechowywana w warunkach chroniących ją przed zanieczyszczeniem.

Personel:

- regularnie proponuje dzieciom wodę;
- zwraca szczególną uwagę na nawodnienie w czasie upału i intensywnej aktywności;
- nie uzależnia podania wody wyłącznie od werbalnego zgłoszenia potrzeby przez dziecko;
- uwzględnia indywidualne zalecenia zdrowotne;
- obserwuje objawy mogące świadczyć o odwodnieniu.

Dziecka nie zmusza się do wypicia określonej ilości wody, lecz spokojnie zachęca i regularnie stwarza możliwość napicia się.

Bezpieczeństwo przestrzeni zewnętrznej

Teren wykorzystywany przez dzieci powinien:

- być właściwie zabezpieczony;
- posiadać sprawne ogrodzenie i furtki;
- umożliwiać personelowi obserwowanie dzieci;
- być wolny od niebezpiecznych przedmiotów;
- posiadać nawierzchnię odpowiednią do sposobu użytkowania;
- być utrzymywany w czystości;
- mieć sprzęty dostosowane do wieku dzieci;
- zapewniać możliwość odpoczynku i schronienia przed słońcem.

Przed każdym wyjściem personel dokonuje wzrokowej kontroli terenu, zwracając uwagę na:

- stan ogrodzenia;
- zamknięcie furtek;
- stan urządzeń;
- stan nawierzchni;
- obecność szkła, metalu, odpadów lub ostrych przedmiotów;
- odchody zwierzęce;
- stojącą wodę;
- oblodzenie;
- uszkodzone gałęzie;
- niebezpieczne rośliny;
- owady lub zwierzęta mogące stanowić zagrożenie;
- skutki prac technicznych lub niekorzystnych warunków pogodowych.

Uszkodzony sprzęt nie może być udostępniony dzieciom.

Jeżeli zagrożenia nie można natychmiast usunąć:

- zabezpiecza się teren;
- wyłącza się określoną strefę z użytkowania;
- zgłasza się zagrożenie Dyrektorowi;
- organizuje się aktywność w innym bezpiecznym miejscu.

Korzystanie z pobliskiego parku, terenu rekreacyjnego albo innego miejsca wymaga wcześniejszej oceny jego bezpieczeństwa i możliwości zapewnienia stałego nadzoru.

Organizacja nadzoru

Podczas pobytu na zewnątrz dzieci pozostają pod stałym i aktywnym nadzorem.

Personel:

- zna aktualną liczbę dzieci;
- liczy dzieci przed wyjściem, po wyjściu, podczas zmiany miejsca i po powrocie;
- zajmuje miejsca umożliwiające obserwację całego terenu;
- zwraca szczególną uwagę na furtki, urządzenia, miejsca wspinania i strefy trudniej widoczne;
- zapewnia asekurację;
- reaguje na zachowania mogące prowadzić do urazu;
- nie wykonuje czynności odwracających uwagę od dzieci;
- nie korzysta z prywatnego telefonu w sposób zakłócający nadzór.

Rozmieszczenie personelu dostosowuje się do:

- liczby dzieci;
- wielkości terenu;
- dostępnych urządzeń;
- wieku i sprawności dzieci;
- obecności dzieci wymagających dodatkowego wsparcia;
- rodzaju aktywności.

Dzieci nie pozostają bez nadzoru, również podczas krótkiego przejścia do budynku, toalety albo szatni.

Jeżeli opiekun musi czasowo opuścić teren, nadzór nad dziećmi faktycznie przejmuje inna uprawniona osoba.

Przygotowanie do wyjścia i powrót

Przed wyjściem personel:

- sprawdza obecność dzieci;
- ocenia warunki;
- kontroluje teren lub planowaną trasę;
- pomaga dzieciom w ubraniu się;
- sprawdza właściwe założenie odzieży i obuwia;
- przygotowuje potrzebne wózki i wyposażenie;
- zapewnia wodę;
- zabiera wyposażenie pierwszej pomocy odpowiednie do rodzaju wyjścia;
- zapewnia możliwość kontaktu z placówką i wezwania pomocy;
- uwzględnia indywidualne potrzeby zdrowotne dzieci.

Dzieciom przekazuje się krótkie, zrozumiałe komunikaty dotyczące bezpieczeństwa, odpowiednie do ich wieku.

Po powrocie personel:

- sprawdza obecność;
- pomaga dzieciom w rozebraniu się;
- sprawdza samopoczucie dzieci;
- umożliwia napicie się wody;
- zapewnia zmianę mokrej lub zabrudzonej odzieży, jeżeli jest to potrzebne;
- zwraca uwagę na urazy, ukąszenia, zaczerwienienia lub inne niepokojące objawy;
- porządkuje i kontroluje używane wyposażenie.

Aktywności zastępcze

Jeżeli z powodu wyjątkowych warunków dzieci nie wychodzą na zewnątrz, personel organizuje aktywności zastępcze pozwalające na:

- ruch;
- zmianę pozycji ciała;
- rozwijanie motoryki dużej;
- rozładowanie napięcia;
- doświadczenia sensoryczne;
- swobodną zabawę;
- kontakt z elementami przyrody, jeżeli jest to możliwe.

Aktywności zastępcze mogą obejmować w szczególności:

- bezpieczne tory przeszkód;

- zabawy taneczne;
- zabawy muzyczno-ruchowe;
- ćwiczenia równoważne;
- zabawy z piłkami i woreczkami;
- zabawy naśladowcze;
- ćwiczenia rozciągające dostosowane do wieku;
- zabawy sensoryczne;
- obserwacje przyrodnicze prowadzone przy oknie;
- opiekę nad roślinami;
- zabawy z naturalnymi materiałami;
- wietrzenie sal w sposób bezpieczny dla dzieci.

Aktywność zastępcza nie powinna polegać wyłącznie na pozostaniu dzieci przy stolikach.

Rodzaj aktywności dostosowuje się do przyczyny rezygnacji z wyjścia. W szczególności w czasie upału nie organizuje się w sali nadmiernie intensywnego wysiłku, jeżeli warunki wewnętrzne również są niekorzystne.

Pomieszczenia wykorzystywane do aktywności ruchowej przygotowuje się poprzez:

- usunięcie przeszkód;
- zabezpieczenie mebli;
- zapewnienie odpowiedniej przestrzeni;
- sprawdzenie stanu podłoża;
- dostosowanie liczby dzieci i rodzaju aktywności do wielkości pomieszczenia.

Współpraca z rodzicami

Rodzice są informowani, że codzienny pobyt na zewnątrz stanowi element organizacji pracy Akademii Malucha.

Rodzicom przekazuje się informacje dotyczące:

- potrzeby zapewnienia odzieży odpowiedniej do pogody;
- potrzeby pozostawienia odzieży zapasowej;
- zasad organizowania spacerów i pobytu w ogrodzie;
- stosowania ochrony przeciwsłonecznej;
- uwzględniania indywidualnych potrzeb zdrowotnych;
- wyjątkowych przyczyn rezygnacji z wyjścia.

Rodzice przekazują placówce informacje o:

- przeciwwskazaniach zdrowotnych;
- alergiach;
- chorobach mogących mieć znaczenie podczas aktywności na zewnątrz;
- reakcjach dziecka na wysoką lub niską temperaturę;
- ograniczeniach ruchowych;
- innych potrzebach mających znaczenie dla bezpiecznego udziału dziecka.

Stałe albo długotrwałe ograniczenie udziału dziecka w pobycie na zewnątrz powinno opierać się na rzeczywistych potrzebach zdrowotnych dziecka, a w razie potrzeby także na zaleceniu osoby posiadającej odpowiednie kwalifikacje medyczne.

Sama prośba o niewychodzenie dziecka bez wskazania przyczyny związanej ze zdrowiem lub bezpieczeństwem nie stanowi automatycznej podstawy wyłączenia dziecka z realizacji planu dnia.

Wątpliwości dotyczące udziału dziecka omawia się indywidualnie z rodzicem, poszukując rozwiązania zgodnego z dobrem dziecka, jego zdrowiem i organizacją placówki.

Odpowiedzialność personelu

Dyrektor odpowiada za:

- uwzględnienie codziennego pobytu na zewnątrz w organizacji pracy placówki;
- zapewnienie warunków organizacyjnych umożliwiających realizację wyjść;
- nadzór nad stanem terenu i wyposażenia;
- zapewnienie odpowiedniej liczby personelu;
- określenie sposobu sprawdzania warunków pogodowych i jakości powietrza;
- zapewnienie dostępu do wózków i wyposażenia niezbędnego do bezpiecznego udziału dzieci;
- nadzór nad przestrzeganiem niniejszych zasad;
- podejmowanie decyzji w sytuacjach budzących wątpliwości;
- analizowanie przyczyn częstych odstępstw od planu;
- zapewnienie działań naprawczych, jeżeli organizacja wyjść jest niewystarczająca.

Opiekunowie odpowiadają za:

- codzienne przygotowanie dzieci do wyjścia;
- ocenę samopoczucia dzieci;
- sprawdzenie ubioru;
- kontrolę terenu przed udostępnieniem go dzieciom;
- aktywny nadzór;
- liczenie dzieci;
- zapewnienie nawodnienia;
- reagowanie na zmiany warunków;
- uwzględnianie indywidualnych potrzeb;
- organizowanie aktywności dostosowanych do możliwości dzieci;
- zgłaszanie Dyrektorowi zagrożeń i nieprawidłowości;
- odnotowanie przyczyny niewyjścia, jeżeli wymaga tego przyjęty sposób dokumentowania.

Pozostali pracownicy odpowiadają za:

- niezwłoczne zgłaszanie zauważonych zagrożeń;
- zabezpieczanie terenu podczas prac porządkowych i technicznych;
- właściwe przechowywanie narzędzi i środków chemicznych;
- usuwanie usterek w zakresie powierzonych zadań;
- wykonywanie prac w sposób niezagrożający dzieciom.

Dokumentowanie realizacji standardu

Realizację codziennego pobytu na zewnątrz odnotowuje się w dzienniku pracy grupy, miesięcznym planie pracy albo innej dokumentacji przyjętej w Akademii Malucha.

Dokumentacja może zawierać w szczególności:

- formę pobytu na zewnątrz;
- rodzaj proponowanych aktywności;
- istotne obserwacje dotyczące organizacji lub potrzeb dzieci;
- informację o rezygnacji z wyjścia;
- przyczynę odstępstwa od planu;
- rodzaj zorganizowanej aktywności zastępczej.

Nie jest wymagane tworzenie rozbudowanej karty dla każdego zwykłego, codziennego wyjścia, jeżeli jego realizacja jest czytelnie odnotowana w podstawowej dokumentacji grupy.

Przyczynę niewyjścia zapisuje się rzeczowo, np.:

- „ostrzeżenie przed burzami i silnym wiatrem”;
- „bardzo zła jakość powietrza – aktywności ruchowe w sali”;
- „oblodzenie placu zabaw i ciągów komunikacyjnych”;
- „intensywna ulewa – zabawy ruchowe i sensoryczne w budynku”;
- „awaria ogrodzenia – teren wyłączony z użytkowania”.

Należy unikać zapisów nieprecyzyjnych, takich jak:

- „brzydka pogoda”;
- „za zimno”;
- „nie było czasu”;
- „dzieci nie chciały się ubierać”;
- „brak chęci do spaceru”.

Powtarzające się odstępstwa od codziennego wychodzenia podlegają analizie przez Dyrektora.

Analiza powinna ustalić, czy przyczyną jest:

- rzeczywiste zagrożenie pogodowe;
- brak odpowiedniego wyposażenia;
- trudność organizacyjna;
- niewłaściwe planowanie dnia;
- niewystarczająca liczba personelu;
- stan terenu;
- potrzeba zmiany przyjętych rozwiązań.

Jeżeli przyczyny mają charakter organizacyjny, Dyrektor podejmuje działania zmierzające do ich usunięcia.

Monitorowanie realizacji

Dyrektor monitoruje realizację codziennego pobytu dzieci na zewnątrz poprzez:

- analizę planów i dzienników pracy;
- obserwację organizacji dnia;
- analizę przyczyn niewychodzenia;
- kontrolę stanu terenu i wyposażenia;
- rozmowy z personelem;
- analizę informacji przekazywanych przez rodziców;
- ocenę dostępności właściwej odzieży i sprzętu;
- sprawdzanie uwzględniania dzieci o szczególnych potrzebach.

Monitorowanie ma służyć sprawdzeniu, czy pobyt na zewnątrz:

- jest rzeczywiście realizowany codziennie;
- nie jest ograniczany z przyczyn możliwych do usunięcia;
- obejmuje wszystkie dzieci;
- jest bezpieczny;
- odpowiada potrzebom rozwojowym dzieci;
- zapewnia równowagę między zabawą swobodną i organizowaną;
- uwzględnia warunki pogodowe i jakość powietrza.

Niniejsze zasady podlegają przeglądowi:

- nie rzadziej niż raz w roku;
- po zmianie przepisów lub standardów;
- po poważnym zdarzeniu podczas pobytu na zewnątrz;

- po zmianie organizacji terenu;
- po zakupie nowych urządzeń lub wózków;
- w razie powtarzających się trudności organizacyjnych.

Postanowienia końcowe

1. Codzienne wychodzenie dzieci na zewnątrz jest zasadą obowiązującą w Akademii Malucha.
2. Rezygnacja z wyjścia ma charakter wyjątkowy i wymaga przyczyny związanej ze zdrowiem, bezpieczeństwem, jakością powietrza, warunkami atmosferycznymi albo innym rzeczywistym zagrożeniem.
3. Trudności organizacyjne powinny być rozwiązywane przez odpowiednie planowanie pracy i nie mogą stać się stałą przyczyną niewychodzenia dzieci.
4. Decyzje dotyczące pobytu na zewnątrz podejmuje się z zachowaniem zasady proporcjonalności – w pierwszej kolejności rozważa się:
 - zmianę godziny wyjścia;
 - skrócenie czasu pobytu;
 - zmianę miejsca;
 - ograniczenie intensywności aktywności;
 - zwiększenie częstotliwości przerw;
 - dopiero następnie całkowitą rezygnację z wyjścia.
5. W przypadku rezygnacji z wyjścia dzieciom zapewnia się inne aktywności ruchowe i rozwojowe.
6. Niniejszy dokument stosuje się łącznie z:
 - Planem Opiekuńczo-Wychowawczo-Edukacyjnym;
 - Procedurą zapewnienia bezpieczeństwa dzieci podczas pobytu w Akademii Malucha;
 - zasadami organizowania spacerów i wycieczek;
 - indywidualnymi programami pobytu dzieci o specjalnych potrzebach;
 - procedurami postępowania w razie wypadku;
 - zasadami ochrony zdrowia dzieci.
7. Dokument obowiązuje w Gminnym Żłobku w Trzebielinie oraz w Filii Żłobka Akademia Malucha w Suchorzu.
8. Dokument wchodzi w życie z dniem zatwierdzenia przez Dyrektora.

WZÓR WPISU DO PLANU DNIA

Codzienny pobyt na zewnątrz – spacer, swobodna zabawa w ogrodzie lub na placu zabaw, aktywności ruchowe, sensoryczne i przyrodnicze, organizowane z uwzględnieniem wieku, możliwości i indywidualnych potrzeb dzieci oraz aktualnych warunków atmosferycznych i jakości powietrza. Godzina i czas pobytu mogą być elastycznie modyfikowane. W przypadku wystąpienia warunków zagrażających zdrowiu lub bezpieczeństwu dzieci organizowane są w budynku zastępcze aktywności ruchowe i rozwojowe.

WZÓR REJESTRU ODSZKODOWAŃ OD CODZIENNEGO WYJŚCIA

Data	Grupa	Przyczyna rezygnacji lub skrócenia wyjścia	Źródło informacji lub opis warunków	Zapewnione aktywności zastępcze	Podpis

WZÓR CODZIENNEJ LISTY KONTROLNEJ PRZED WYJŚCIEM

Element kontroli	Tak	Nie	Nie dotyczy	Uwagi
Sprawdzono warunki atmosferyczne	☐	☐	☐	
Sprawdzono jakość powietrza, jeżeli było to zasadne	☐	☐	☐	
Brak aktualnych ostrzeżeń uniemożliwiających wyjście	☐	☐	☐	
Sprawdzono stan placu zabaw lub planowanej trasy	☐	☐	☐	
Sprzęty i urządzenia są sprawne	☐	☐	☐	
Furtki i ogrodzenie są zabezpieczone	☐	☐	☐	
Zapewniono odpowiednią liczbę personelu	☐	☐	☐	
Sprawdzono liczbę dzieci	☐	☐	☐	
Dzieci mają ubiór odpowiedni do warunków	☐	☐	☐	
Przygotowano wodę pitną	☐	☐	☐	
Przygotowano wózki lub inne potrzebne wyposażenie	☐	☐	☐	
Uwzględniono indywidualne potrzeby dzieci	☐	☐	☐	
Zapewniono możliwość wezwania pomocy	☐	☐	☐	

Data:

Podpis osoby dokonującej sprawdzenia:

Zatwierdzenie dokumentu

Data wprowadzenia:

.....

Numer zarządzenia Dyrektora:

.....

Podpis i pieczęć Dyrektora:

.....

Zasady uzupełniające

Pobyt na zewnątrz organizuje się codziennie, o ile nie sprzeciwiają się temu warunki pogodowe, jakość powietrza, stan zdrowia dzieci, komunikaty służb albo inne realne względy bezpieczeństwa. Braki kadrowe nie mogą być rutynowym powodem rezygnacji – organizację pracy planuje się z zachowaniem wymaganych proporcji personelu.

Przed wyjściem sprawdza się listę dzieci, liczebność grupy, trasę lub teren, wyposażenie, dane kontaktowe i apteczkę. Liczbę dzieci kontroluje się przed wyjściem, podczas zmiany miejsca i po powrocie. W razie zaginięcia dziecka natychmiast zabezpiecza się grupę, rozpoczyna sprawdzenie najbliższego otoczenia i wzywa numer 112.

Stosowanie kremu przeciwsłonecznego albo środka przeciw owadom wymaga wcześniejszej zgody rodzica i przekazania właściwego, opisanego preparatu, z uwzględnieniem alergii i instrukcji użycia.